

prestur. Aftaná vígsluna var “Dejlig er Jorden” sungin. So talaði kongur kenslusom orð um sjómannin og hansara vandafulla starv, og at enda takkaði hann fyri móttøkuna og ta vælvild, ið var sýnd teimum hendan dag.

Sunneva, dóttir skiparan á General Gordon var nú blivin fimm ár, og hon var eisini tilstaðar saman við mammuni og systrunum.

1920 var eitt ræðuligt ár

Vit koma aftur til 1920. Inntil nú er greitt frá trimum skipum, sum gingu burtur hetta ár, Kristina, Helena og Karen. Men í november er aftur eitt skip sum ferst, og tað er Puritan úr Havn. Um hetta skrivar Dimmalætting:

Kutter Puritan forlist

Atter er en af vore Fiskekuttere blevet Havets Bytte og nogle af vore raskeste Sømand har fundet Døden i Bølgerne.

I Torsdag modtog Puritans Reder C.C. Johansen her i Byen telegrafisk det Sorgens Budskab, at Kutteren er forlist ved Hebriderne og 6 Mand af Besætningen omkomne.

Da Efterretningen om denne alvorlige Ulykke blev almindelig kendt her i Thorshavn fremkaldte det overalt den oprigtigste Sorg, og Flagenes hejstes paa halv Stang.

De nærmere enkeltheder ved dette Forlis kendes ikke endnu. Man ved kun, at to af de ombordværende, nemlig Motorpasser Sofus Jacobsen og Landfogedfuldmægtig Hans Jacobsen, der var med som Passager, blev reddet mens de andre omkom.

Puritan var et nyt Skib, indkøbt i Sverrig i fjor og forsynet med Motor. Skibet førtes af Kapt. H.P. Olsen (Palli á Lava), 38 aar og Kapt. Chr. Joensen (Kristian í Árnafirði), 44 Aar var med som Bedstemand. De to er af vores allerdueligste Sømand og driftigste Fiskeskippere, der her er gaaet bort. H.P. Olsens 17 aarige Søn Jacob Olsen var med paa Turen, det var hans første Tur tilsøs, og han er omkommet sammen med Faderen. En ung rask Thorshavner, Peter Guttessen, 29 Aar. og to raske Fiskere fra Nolsø, Ole Hansen, 29 Aar, og Hans P. Danielsen, 26 Aar er ligeledes forulykket.

Puritan afsejlede herfra til Fleetwood med en Ladning Saltfisk og ankom til Bestemmelsesstedet efter en Rejse paa ca. 3

Uger. Paa Hjemrejsen er skibet blevet Offer for den frygtelige Orkan, om hvilken vort Telegram i Dag meddeler.

62 fórust á sjónum

Við hesum fyra skipum fórust 54 mans í 1920. Við bátavanlukkum kom samlaða talið av sjólátnum upp á 62 hetta ár. Hetta var tað størsta talið av umkomnum á sjónum, síðan vit finga havfiskiskap.

Fólkatalið er í dag um dupult so stórt sum tað var tá. Hetta merkir, at í dag hevði hetta svarað til einar 125 mans í besta aldri, sum fórust eftir einum ári. Vit kunnu ikki skilja tað, og hetta var eisini sera ringt hjá fólki tá at skilja.

Hetta sæst eisini í eini grein sum Dimmalætting skrivar sjálvan nýggjársaftan 1920:

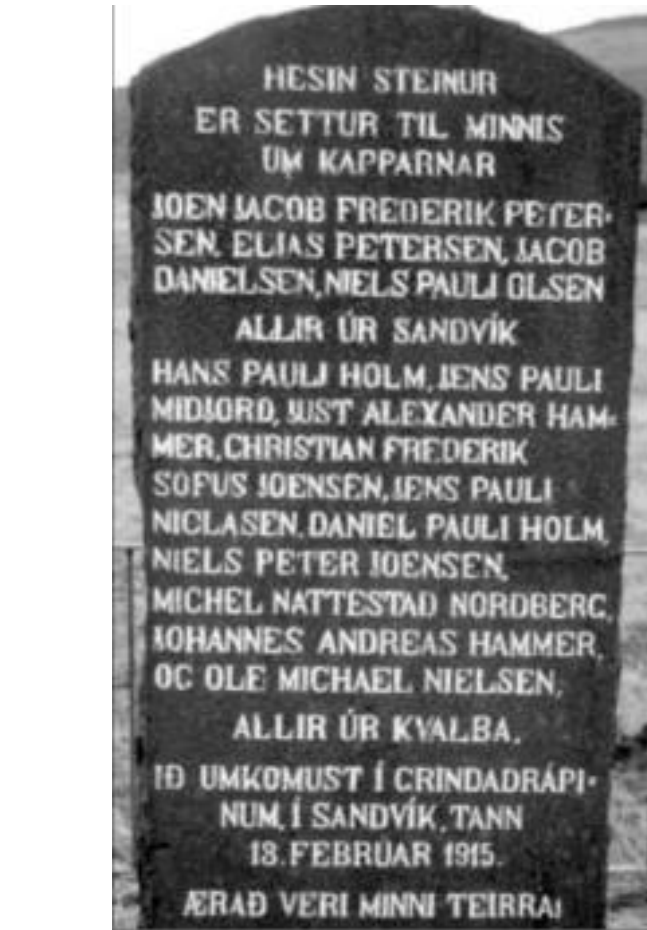
In Memoriam

I den store og stille Time, hvor det gamle Aar dør, og det ny fødes, samler vi os og ser tilbage over dets Tidsrum, der nu er svundet og nu er Historie.

Nytårsnat gør vi vort Regnskab op for det svundne Aar, nogle af os maaske med Glæde og Stolthed, andre i Sorg og Bekymring for Fremtiden. Men mon ikke i Aar selv den gladeste af os vil sende en Tanke til alle dem, der sidder rundt i Hjemmene og begræder Tabet af en Fader, en Broder, en Søn, hvem de i det gamle Aar saa for sidste Gang.

For vore Øer blev 1920 jo mest af alt Ulykkernes Aar; saa frygtelige som vel ingensinde før har de ramt den Stand, vore Fiskere, hvis Lod er paa det rige, men ubarmhjertige Hav at hente Rigdomme i Land til vore Øer. Vort Hjerte krymper sig ved Tanken om de mange, mange, der kæmpede deres sidste fortvivlede Kamp mod de rasende Elementer i den til Undergang viede Skude, alle dem for hvem Stormens Hyl og Havets Tordnen blev deres Dødsmesse, hvis sidste Raab kvaltes i Braadssøens kvælende Vandmasser. Lys der sluktes – unge Liv standset midt i deres Løb af en grusom Skæbne! Vi ved, at de til sidste Sekund med hver Fiber spændt til det yderste har kæmpet en forbitret og frygtløs Kamp mod Undergangen, mod Overmagten, har kæmpet for Liv og Hjem og Fødeland. Vi ved, at de har taget mod Sømandens Daad som Mænd – som Færinges.

Lad os da rejse dem de skønneste af alle Mindesmærker, nemlig den trofaste Bevarelse

Minnisvarðin í Sandvík yvir teir, sum fórust í skaðagrindini í 1915

af deres Minde; ikke alene dem, der sidder tilbage, skal bevare Mindet om dem, men hele det færøske Folk skal mindes dem i Taknemlighed og Beundring, thi de døde for deres Land saa godt som nogen Soldat paa den blodvædede Slagmark.

Havet er vor store Kriegergrav.

Skaðagrindin í Sandvík í 1915

Tann 13. februar 1915 hendi ein annar skakandi tilburður í Suðuroy. Hetta var tá ið fjúrtan mans lótu lív í skaðagrindini í Sandvík í 1915.

Tíðliga fyrrapartin komu grindaboð til Hvalbiar úr Sandvík. Menn fóru væl mannaðir til gongu úr Hvalba til Sandvíkar.

Landsynningsaldan var síð á Sandvíkini henda dagin, men roynt var at halda grindini til við 8 bátum.

Í fyrstu royndini komu 30-40 hvalir upp á land. Men nú kom grindin sær út um bátarnar.

Væl av fólki, grindamonnum, konufólki og børnum eygleiddu teir 8 bátarnar, ið royndu at fáa grindina inn ímóti aftur.

Ógvuslig grunnbrot

Tá lögir vóru - varð stungið, og tað eydnaðist at fáa væl av hvalum upp á sandin.

Men nú tóku ógvuslig óløg seg upp. Tað breyt tvørtur um alla Sandvíkina. Fimm bátar vóru tá staddir uttanfyri og triggir innanfyri óløgini.

Tveir bátar komu í sjálva holingina, t.e. stór kulla í

John Danielsen, skipari á Robert Miller. Gjórdist 22 ára gamal skipari á Robert Miller, men gekk burtur sama túrin. Var ættaður úr Porkeri, men flutti saman við mammuni til Høvs

meldurstreymi.

Bátarnir lógu stavnætt ímóti, men grunnbrotini vóru so brøtt, at teir fóru eftir endanum, fylltust og holvdust.

Tann triði báturin var nakað innari, og kom ikki í holingina. Hesin báturin bjargaði sær út um brotini í øllum góðum.

Men nú var bara hugsað um at bjarga teimum, sum verið høvdu í teimum tveimum bátunum, sum vóru hálvdir.

Ein maður bjargaðist

Men tað var lættari sagt enn gjørt. Tað eydnaðist bert at bjarga einum manni Petur í Køkini, sum misti ein son.

Petur byrjar bræv dagfest 14. februar 1915 (dagin eftir vanlukkuna) við hesum orðum:

Det er med megen sorg, at jeg skriver dig disse linjer. Vi har i går mistet vor dejlige søn (Niels Peter Joensen) i en grindedræbning i Sandvík. Der var så megen

brænding, at to både kændrede, 9 mand i den ene og 6 i den anden.

Jeg selv var med og den eneste, som blev reddet. Det kan jeg ikke selv forstå, hvordan det gik til, at jeg blev reddet.

Jeg var flere gange løs fra båden og langt nede, men fik stadig fat i ham igen.

Efter længere tid kom en båd mig til hjælp.

Du må ikke tro, at jeg var bare glad for at blive reddet. Det var kun for Marianes (kona hansara) og døtrenes (Kristianna og Johanna) skyld.

Min broder Hans døde også.

I alt 14 unge mænd og drenge som Peter. Det er en utænkelig sorg, både ude, hvor han plejer at arbejde og ikke mindst hjemme.

Hesir umkomust í skaðagrindini

Úr Sandvík:

- Joen Jacob Frederik Petersen, 26 ár.
- Elias Petersen, 20 ár.
- Jacob Danielsen, 22 ár.
- Niels Pauli Olsen.

Úr Hvalba:

- Hans Pauli Holm, 30 ár.
- Jens Pauli Midjord, 27 ár.
- Just Alexander Hammer, 27 ár.
- Christian Fredrik Sofus Joensen.
- Jens Pauli Niclasen, 22 ár.
- Daniel Pauli Holm, 27 ár.
- Niels Peter Joensen, 16 ár.
- Michel Nattestad Nordberg, 16 ár.
- Johannes Andreas Hammer, 17 ár.
- Ole Michael Nielsen, 14 ár.

Robert Miller

Greitt hevur verið frá um Robert Miller í greinunum vit hava havt í samband við Andreas Djurhuus úr Porkeri. Men stutt kann sigast at Robert Miller fór av Havnini 13. mars 1914, fyri júst 95 árum síðani, men einki frættist aftur frá teimum. Manningini var:

Porkeri

- John Danielsen, skipari, 22 ár
- Petur Hans Djurhuus, 16 ár,

Sumba

- Jákup Thomsen, 34 ár
- Niels Sofus Thomsen. 26 ár, bestamenn og brøður
- Mikkjal Havstein Beck, 26 ár
- Jóan Pauli Vestergaard, 26 ár
- Jóhannes Vestergaard, 27 ár, brøður
- Tummas Vestergaard, 27 ár

Hov

- Hans Pauli Luid, 15 ár,

Vág

- Jóan Petur Petersen, 22 ár
- Ísak Mikkelsen, 52 ár, ættaður úr Víkarbyrgi.